



ECONOMIA

Gernació pertot

Després d'un juliol i agost amb més sensació que mai de saturació, les estadístiques avalen l'existència d'una gran massificació turística, el debat sobre la qual arriba a l'esfera política.

*Reportatge de Miquel Payeras
Fotografies d'Isaac Buj*

Gent pertot. La imatge estiuenca de cadascuna de les illes Balears ha estat, i continua essent perquè la temporada s'allargarà fins a finals d'octubre, la d'aglomeracions humanes arreu. A les platges, al centre de Palma, a les cales on abans quasi ningú anava, en tots els espais naturals, en indrets d'interès històric i/o artístic, als restaurants, bars...

Saturació

La sensació de saturació s'ha generalitzat, en consonància amb les dades es-

tadístiques conegudes que revelen que tots els rècords de visitants s'estan superant. El mes de juliol, l'últim del qual hi ha informació completa, les Illes rebren 2.359.277 turistes internacionals, un 11,3% més que el mateix període de l'any anterior. A aquests s'han d'afegir els de la resta de l'Estat, 396.043. O sigui, un total de 2.755.320, nou rècord absolut de turistes en un sol mes. Sobre un territori que té una població de dret d'1,2 milions. Fins ara la gran pressió dels turistes estava desequilibrada. Eivissa i Mallorca la sofrien molt més que no Menorca.

Doncs bé, segons les dades últimes conegudes això està canviant. Mentre que Eivissa, Formentera i Mallorca van créixer el juliol, en nombre de turistes, al voltant del 10%, la fins ara tranquil·la Menorca ho feu quasi un 24% amb relació al mateix mes de l'any passat.

Els set primers mesos de l'any el nombre de visitants internacionals que han arribat a les Balears és de quasi 7,5 milions, amb un increment del 12,7% respecte al mateix període de 2015. Les Illes són la tercera comunitat autònoma de l'Estat receptora de turistes estrangers, rere de

La saturació turística s'ha notat enguany com mai no havia passat, i cada cop hi ha més veus que demanen un límit de turistes. Biel Barceló, vice-president del Govern i conseller de Turisme, ha obert el debat sobre posar límits de places turístiques, però no de turistes.

Catalunya (10 milions en el mateix període) i Canàries (7,5 milions). Clar que el territori balear és molt més petit que el de l'altre arxipèlag i moltíssim més que el del Principat. En conseqüència, la pressió humana es nota amb una intensitat superior a la que noten en els altres llocs. Les Pitiüses no baixaren cap dia durant juliol i agost de les 300.000 persones, el doble de la població habitual. Per una altra banda, segons l'Institut d'Estadística de les Illes Balears, el nombre més alt de persones que en un mateix dia han estat sobre el conjunt de l'arxipèlag, és a dir, allò que es diu indicador de pressió humana, no ha parat d'augmentar des de 2000. Aquell any, el dia 2 d'agost hi hagué 1.453.160 persones, mentre que el 8 d'agost de 2015 trepitjaren el conjunt de Balears 2.010.520 residents i visitants. Tot fa pensar que enguany s'haurà batut àmpliament aquesta última xifra.

Una altra dada força significativa. Segons les dues patronals de cotxes de lloguer, Aevab i Baleval (Associació de Vehicles de Lloguer de Balears i Balear de Lloguer de Cotxes amb Conductor i sense, respectivament) les 70 empreses del sector que estan registrades en el Govern balear sumen uns 30.000 cotxes, però denuncien que a principis d'estiu hi havia almenys altres tants vehicles de lloguer en oferta no registrada i durant el juliol i agost s'arribà a quasi 60.000, o sigui que entre els inscrits i els no inscrits s'oferiren durant l'estiu uns 90.000 cotxes de lloguer.

La saturació ha fet famosos els casos d'Eivissa de balcons alquilats per dormir-hi, però els excessos s'han patit per tot arreu: gent als cotxes, treballadors turístics que se n'han tornat per no poder trobar cap pis per alquilar... El lloguer és un malson. Uns 45.000 pisos llogats a turistes a totes les Illes, segons els càlculs que fa el Govern balear, han provocat una pujada bestial del preu dels habitatges per alquilar: és pràcticament impossible trobar res per sota dels 600 euros al mes, les habitacions soles van des de 300 a 500 –segons les zones–, pisos que fa un

any s'oferien per 400-500 ara valen 800-1.000... la bogeria és absoluta.

Una de les conseqüències de tot plegat ha estat l'aparició de queixes. En tertúlies de ràdio i televisió, en les xarxes socials, en columnes de la premsa... se succeeixen opinions queixoses perquè "això no pot ser". Però el conjunt de la societat què en pensa? Doncs la majoria de la població no pareix que comparteixi les crítiques. Si més no, així cal suposar-ho a partir de l'enquesta feta només a Palma –i per tant els resultats caldria extrapol·lar-los per a la resta dels territoris– per l'Institut Balear d'Estudis Socials i publicada pel diari *Última Hora* el passat 21 d'agost: "Els palmesans accepten la saturació turística pels beneficis que genera", afirmava el titular; segons el sondeig demoscòpic, a pesar que el 82% dels enquestats percep "major" massificació turística que mai, el 65% l'accepta de bon grat perquè la contraprestació positiva en ingressos econòmics en general i llocs de feina en particular és molt superior a la incomoditat que genera.

Debat polític

El passat 12 d'agost un grup d'activistes del GOB –Grup d'Ornitologia Balear



i de Defensa de la Naturalesa, l'associació ecologista més important de les Illes portà a terme un acte contra la política turística del Govern. Liderats per la portaveu, Margalida Ramis, els ecologistes penjaren cartells de "Es lloga" a la façana de la conselleria. Segons explicà Ramis, "hem posat en lloguer la conselleria per així expressar el rebuig a la política turística del Govern, perquè no ha fet res per solucionar el problema de la massificació turística". El debat sobre la saturació arribava a l'esfera política.

Més i PSOE, els dos partits que formen part de l'Executiu balear, no s'ho prengueren gens bé. Per si els faltava res hagueren de rebre també la pressió del seu aliat, Podem, que a través d'una de les portaveus de Palma, Aurora Jhardí, explicava l'endemà que "la ciutat i tota l'illa [de Mallorca] han arribat al seu límit" aquest estiu i que "no és només que la saturació molesti els residents, és que perjudica el turisme". En la mateixa línia, informacions periodístiques del *Diario de Mallorca* asseguraven que entre els turistes creix el malestar perquè troben que hi ha un "excés" de turisme.

Des de Més s'ha volgut transmetre que assumeixen la necessitat de "posar fre a la massificació" i el conseller de Turisme, Barceló, va sortir al pas de les crítiques assegurant que "hem de debatre" si cal o no "establir límits" que serien sempre "de places turístiques però mai del nombre de turistes". Això, però, no basta a ulls dels ecologistes, els quals creuen imprescindible "posar un límit efectiu" perquè, si no, "això no tindrà remei". El portaveu del PSOE en el Consell de Mallorca, Cosme Bonet, entrà en el debat assegurant que el seu partit està radicalment en contra de "posar límits" al turisme perquè seria, al seu parer, igual que "voler tancar portes" a la més important font de riquesa de les Illes; en els mateixos termes s'expressà ulteriorment la portaveu del Govern, la també socialista Pilar Costa.

El debat s'ha iniciat i amb tota probabilitat marcarà el pròxim curs polític. •